

Ca o pasăre Phoenix renăscută din propria ei cenușă, mișcarea de mediu are în principiu toate șansele să renască mai puternică decât și-a închipuit că ar putea ajunge vreodată. Contextul social actual, criza de pe toate planurile existente în societate, de la criza financiar-economică la cea socială și politică sunt consecințe ale lipsei de sustenabilitate a modelului de dezvoltare promovat până acum. Renașterea Mișcării Ecologice în Secolul 21 se poate realiza prin rețeaua ofensivă multinodală generatoare-multiplicatoare de informație ecologistă relevantă... aptă de a crea susținerea socială necesară pentru ca ecologismul să reprezinte o forță în societate. Două decenii de mișcare de mediu au produs multe și mărunte reușite, dar și constatarea a mai multe și mai mari devastării ale naturalului și subminării viitorului uman... de către agresivitatea umană de multe ori mafiotizată. Dacă avem ceva pozitiv ce a rezultat din cele două decenii de lupte, este formarea unei resurse umane care se presupune că are capacitatea intelectuală necesară pentru a înțelege și a aborda coerent subiectele complexe ale ecologismului de secol 21.

Mișcarea de mediu a apărut în România atât 1. pe cale naturală, prin cluburi de speologie și diferite grupări naturalistice existente în stare de funcționalitate mai mult sau mai puțin coerentă încă înainte de 1989, dar formalizate după marea schimbare, cât prin 2. suportul oferit de diferite structuri ecologice din vest, care au încercat să ofere modele de funcționare... dar care din păcate nu prezentau prea mare eficiență nici măcar în țările unde ele au fost concepute... ce să mai zici de funcționalitate în medii socio-culturale și financiare radical diferite. O mișcare de mediu permanent dependentă de suport financiar extern, era de fapt din ce în ce mai captivă a proiectelor finanțate, la început de fundații, apoi de fonduri publice care impuneau o birocrație halucinantă, îngropând în mormane de hârtie orice idee bună... cu o rigiditate extraordinară, lipsind orice capacitate de adaptare la fluența evenimentelor din viața-reală. Până se aproba proiectul, deja era tardiv pentru a mai face acele acțiuni, ori prioritățile erau altele... Mai mult decât atât, agenda de lucru a organizațiilor neguvernamentale de mediu nu mai era stabilită de ele, ci de oportunitățile de finanțare stabilite de borduri/ structuri politice în care reprezentate erau interese corporatiste și politice aflate la putere, și nicidecum interesele ecologismului, ca mișcare de protejare a valorilor naturale și de promovare a sustenabilității ecologice a societății/ civilizației. Devenea evident că un astfel de sistem este falimentar. Nu cred că se mai îndoiește cineva de acest lucru.

Mișcarea de mediu de până acum avea un stil defensiv, ca o armată răvășită aflată în retragere,

care luptă pe baricade pentru a le mai ține... o vreme. Cu o asemenea mentalitate, insuccesul era sigur. Micile grupări locale, chiar dacă la început pot avea entuziasm și inițiativă, nu au capacitatea de a reprezenta o forță semnificativă, și ele devin înglodate în subiecte cu semnificație eventual locală, în zbateri în care șansele de reușită sunt destul de reduse, din cele văzute până acum. Se poate constata cu ușurință că actuala mișcare de mediu din România nu face față situației. Este nevoie deci de o reformare a ei, din fundamente. Cred că a trecut vremea proiectelor înrobitoare prin birocrăția lor exagerată, a trecut și vremea pliantelor.

Ecologismul nu avea șanse reale de a avea susținere publică, până când era în derulare frenezia consumeristă (inclusiv pe datorie) – o aberație susținută de reclame agresive prin mass media; nu a fost mult mai bine nici în perioada de optimism-lipsit-de-baze, privind ieșirea rapidă din criza economică. În acele perioade, ecologismul se păstra ca fenomen relativ marginal. Odată cu adâncirea consecințelor financiare, economice, sociale și politice ale unor sisteme lipsite de sustenabilitate, se deschide oportunitatea ca ecologismul să devină o opțiune reală pentru mari mase de oameni. Dar cine să le genereze interesul? Criza socială aflată în derulare, lipsa unor targeturi pentru mari mase de tineri, poate da șanse ecologismului, ca mișcare puternică. Dacă devine o modă să te ocupi de natură, de protejarea ei, se poate spera să existe forța necesară pentru a contracara agresiunea mafiiilor destructive care au infiltrat masiv oamenii lor, inclusiv în structurile guvernamentale.

Există acum o lipsă de încredere a majorității covârșitoare a oamenilor de pe la noi în ceea ce privește clasa politică de aici precum și cea europeană, și o neîncredere crescândă în mainstream media, care devine percepută ca fiind o unealtă de manipulare aflată la cheremul unor mafioți. Mai ales în rândul elitelor tinere, dar și în rândul tinerilor în general, internetul a devenit platforma de informare și comunicare, unde fiecare își găsește sursele pe care le consideră credibile, unde poate reacționa, comenta, întreba, distribui, adică devine parte a procesului.... nu un simplu recipient în care se adună scursoarea provenită pe canalele mediatice clasice. Este clar că la ora actuală, șansa de penetrare către influențarea unor mase mari de oameni este internetul/ blogosfera, rețelele de socializare. Ușor de zis.... A deveni apt de a le utiliza eficient, poate oferi avantaje competitive față de alte structuri care acum au controlul asupra clasicele mijloace de manipulare în masă (mainstream media).

Vedem care sunt problemele, dar cine poate veni cu propuneri de soluții? O nouă Mișcare de Mediu... dar pe ce baze? Criza actuală dă șanse unei ofensive ecologiste, deoarece acum oamenii sunt pe cale să perceapă cât de falimentar era sistemul anterior... cum submina resursele de care depinde existența noastră, cum intra în datorii înrobitoare și cum distrugea viitorul uman. Există acum oportunitatea ofensivei ecologiste.

Este nevoie de un concept de proiect ecologist ofensiv, capabil de funcționalitate eficientă în contextul actual. O nouă eră trebuie să înceapă, una care este adecvată realităților socio-economice și politice actuale, aptă de a fructifica oportunitățile sociale și comunicaționale existente. Nu e cazul să inventăm roata, ci trebuie făcut un vehicul blindat care să funcționeze. Trebuie concepută o entitate cu capacitatea de autostructurare: adaptarea și replicarea modelelor de succes în privința structurii organizaționale. O entitate capabilă să genereze idei, să le pună în circulație, să analizeze feed-backul social, să învețe din propriile greșeli și să le corecteze rapid. O entitate ecologistă evolutivă.

Conștientizăm că avem nevoie de structuri locale funcționale (noduri ale rețelei), de capacitate de comunicare a acestor organizații locale între ele la nivelul țării (rețea funcțională), de capacitatea de generare de informație ecologistă relevantă (funcționarea nodurilor rețelei) și capacitatea de multiplicare prin cooperarea acestor centre (funcționarea rețelei).

Un model organizatoric interesant este cel al unei rețele care există și la noi și din care fac și eu parte, și de unde se pot prelua anumite modele funcționale, testate de trecerea timpului. Cred că avem nevoie de organizații locale, regionale și o conducere centrală. La organizațiile locale sunt întâlniri săptămânale, la aceeași oră în același loc, și sunt dezbătute subiectele de actualitate și având relevanță pentru domeniu, se iau decizii, se agreează sarcini. Se pune mare importanță pe participarea acelor oameni care contează, celor capabili de a face diferența. Înființarea de organizații locale ale rețelei se derulează sub forma unei "francize". Pentru ca un grup să fie eficient în discutarea față în față a problematicilor de interes, dimensiunea grupului nu trebuie să depășească circa 30 de persoane; dacă un oraș are deja capacitate de mai mult de acest nivel, este de preferat înființarea unor noi organizații care pot coopera, dar își mențin și individualitatea. Fiecare organizație trebuie să își înființeze un grup de discuții online, pentru a putea distribui documente, a putea dezbate subiecte urgente, a anunța diferite evenimente etc. Alegerea președintelui/ secretarului/ trezorerului se face în fiecare an, deja cu un an înainte de intrare în funcție. Persoanele resursă, cei care au influență mare și liderul formal nu trebuie să fie confundați. Evident că unele persoane pot avea capacitate de management mai mare, unele organizații vor funcționa mai bine, dar totuși esența este puterea rețelei în sinergia tuturor părților ei constitutive. Esențial este ca la toate nivelele să existe o funcționalitate rezonabilă care să ajute la menținerea coerenței rețelei. Este nevoie de întâlniri anuale la nivel de țară, care să stabilească prin dezbateri marile direcții strategice de înaintare.

A lucra în rețele multinodale, a genera fluxuri de informație ecologistă relevantă și a multiplica/distribui acele informații... poate duce la rezultate incredibile. Îți dai seama cam cum ar putea să fie dacă un mesaj creat la Oradea sau la Galați (... treci aici orașul tău) ar ajunge multiplicat în 100 sau 1.000 de locuri din țară (și nu numai), intrând către zeci de mii, sute de mii sau milioane de utilizatori ai rețelelor de socializare? Ce forță ar însemna o asemenea capacitate de generare și multiplicare de mesaje ecologiste?

Cheia succesului este comunicarea. Pentru o astfel de nouă mișcare de mediu, ar fi necesară implicarea celor care am construit mișcarea de mediu de până acum, precum și noi tineri energici, creativi, capabili intelectual. Este nevoie de noi idealuri, dorința de a răzbate, noi capacități de comunicare. Dacă vom avea capacitatea de a comunica abil, de a penetra cu mesaje în toate direcțiile importante, convingând oamenii de importanța vitală a ecologismului, se pot atrage resurse umane de calitate. Dacă mișcarea este bine managerizată, se poate ajunge la o comunitate aptă de a schimba în bine viitorul acestor zone. Doar să existe dorința și capacitatea de a încerca. Ce avem de pierdut?

Te poți întreba, oare ce ne poate da putere să facem așa-ceva? Conștientizarea faptului că noi suntem cavalerii cei buni, care luptă pentru o societate umană sustenabilă! Sau asta nu e destul? Mulți oameni au nevoie de un scop nobil în viață, ceva demn de secolul 21, și există premise să ni se alăture mulți profesori, compozitori, artiști fotografi, educatoare la grădiniță, oameni de știință, juriști, designeri, jurnaliști șamd... pot înșira toate profesiile planetei, și fiecare să contribuie cu ceea ce poate pentru a promova educația ecologică, a ajuta sustenabilitatea viitorului societății noastre. Se poate forma o putere capabilă să schimbe raportul de forțe...

Ca o pasăre Phoenix renăscută din propria ei cenușă, mișcarea de mediu poate deveni mai puternică decât și-a închipuit că ar putea ajunge vreodată. Depinde de noi, câteva zeci de oameni eventual capabili de a o pune în mișcare, de a o face să zboare. Este o distracție interesantă, promițătoare. Miza este mare. Nu este momentul comentariilor dramatice, dar consider că dacă nu vom putea realiza acest mecanism (sau unul și mai performant), continuarea trendurilor actuale arată că valorile naturale ale peisajului vor fi distruse rând pe rând, iar societatea se va îndepărta de sustenabilitate, iar consecințe nu vor întârzia să se manifeste la modul cel mai brutal.

Pasărea Phoenix: Ofensiva Ecologistă Multinodală

Scris de dr. Peter Lengyel

Luni, 24 Decembrie 2012 11:12 - Ultima actualizare Joi, 27 Iunie 2013 13:35

PS. Cei care doriți să vă implicați mai serios într-o asemenea inițiativă, mă puteți contacta pe e-mail: lengyelpeter@yahoo.com

AUTOR: ©

[dr. Peter Lengyel](#)